

Lietuvos centrinės kredito unijos veiklos apžvalga 2017 m.

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniams tikslais, jei nurodomas šaltinis.
© Lietuvos bankas, 2018

Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 268 0038

www.lb.lt
info@lb.lt

Lietuvos centrinės kredito unijos (toliau – LCKU) nariais 2018 m. sausio 1 d. buvo 50 kredito unijų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – LR Vyriausybė), 2017 m. pabaigoje įsigijusi 8,88 mln. Eur LCKU pajų. 2017 m. į LCKU įstojo 2 kredito unijos, o narystę baigė 13 kredito unijų – 11 tapo naujos įsteigtos Jungtinės centrinės kredito unijos narėmis, o 2 bankrutavo.

LCKU, vadovaudamasi reformos įgyvendinamaisiais įstatymais, pertvarkė savo veiklą ir nuo 2018 m. sausio 1 d. yra pajėgi vykdyti Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme nustatytus reikalavimus.

LCKU turtas 2017 m. sumažėjo 18,7 mln. Eur – iki 140,8 mln. Eur. Turto mažėjimą lėmė beveik penktadaliu (iki 114,6 mln. Eur) sumenkę indėliai, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, buvę pagrindiniu LCKU finansavimosi šaltiniu. Jais buvo finansuojama 81 proc. LCKU turto.

Didžiausią LCKU turto dalį (44,5 %) sudarė investicijos į skolos vertybinius popierius (VP). VP portfelis 2017 m. nuosekliai menko ir, daugiau nei trečdaliu sumažėjęs, metų pabaigoje sudarė 62,7 mln. Eur. Pagrindinė VP mažėjimo priežastis – parduoti laikomų VP portfelio mažinimas dėl mažos arba neigiamos VP grąžos. Investicijos į LR Vyriausybės VP ir toliau dominavo, sudarydamos daugiau kaip 75 proc. portfelio. Kitą investicijų į VP dalį sudarė kitų Europos Sąjungos šalių (Bulgarijos, Ispanijos, Latvijos, Lenkijos, Kroatijos, Vengrijos ir Rumunijos) vyriausybių, Islandijos Respublikos vyriausybės ir keturių įmonių skolos VP. Lėšas, gautas už parduotus skolos VP, LCKU naudojo indėliams gražinti ir paskoloms teikti, o laisvas lėšas laikė sąskaitose bankuose.

LCKU lėšos bankuose, per metus padidėjusios 9 mln. Eur – iki 54,3 mln. Eur, aptariamo laikotarpio pabaigoje sudarė 39 proc. turto. Didžiausią lėšų bankuose dalį sudariusios lėšos sąskaitoje Lietuvos banke, į kurią buvo perversas LR Vyriausybės pajinis įnašas, padidėjo daugiausia (7 mln. Eur). Šios lėšos sudarė 36,6 proc. turto. LCKU lėšos komerciniuose bankuose, padidėjusios 2 mln. Eur, sudarė nereikšmingą LCKU turto dalį.

2017 m. LCKU paskolų portfelis padidėjo ketvirtadaliu ir 2018 m. sausio 1 d. sudarė 21 mln. Eur. Didžiąją paskolų dalį sudarė esamoms ir buvusioms LCKU narėms kredito unijoms suteiktos paskolos (13,5 mln. Eur), iš jų subordnuotųjų paskolų – 1,9 mln. Eur. Kredito unijų nariams (fiziniais ir juridiniams asmenims) metų pabaigoje LCKU buvo suteikusi 7,5 mln. Eur paskolų. Analizuojamu laikotarpiu paskolų portfelio kokybė gerėjo – metų pabaigoje specialieji atidėjiniai paskoloms sudarė 335 tūkst. Eur ir buvo perpus mažesni negu metų pradžioje.

Kredito unijoms (LCKU narėms) į stabilizacijos fondą sumokėjus privalomas įmokas, šio fondo lėšos 2017 m. padidėjo 2 kartus – iki 1,2 mln. Eur. Likvidumo palaikymo rezervas aptariamam laikotarpiu sumenko ir 2018 m. sausio 1 d. sudarė 3,9 mln. Eur. Didžiausią įtaką šiam rezervo pokyčiui turėjo iš LCKU išstojusios kredito unijoms sugrąžintos lėšos.

Kaip minėta, 2017 m. pabaigoje LCKU pajų įsigijo LR Vyriausybė, reikšmingai sustiprinusi LCKU kapitalą. Todėl, net ir grąžinus pajus (1,9 mln. Eur) išstojusioms ir pašalintoms iš narių kredito unijoms, LCKU pajinis kapitalas 2018 m. sausio 1 d. buvo 7 mln. Eur didesnis negu metų pradžioje ir sudarė 15,9 mln. Eur. Pateiktų neaudituočių ataskaitų duomenimis, 2017 m. LCKU veikla buvo pelninga – uždirbta 0,6 mln. Eur pelno (2016 m. audituotas pelnas – 0,5 mln. Eur). Pelningą veiklą lėmė už paskolas ir VP gautos palūkanų pajamos.

Padidėjus pajiniam kapitalui, LCKU su didele atsarga vykdė kapitalo pakankamumo reikalavimus – bendro 1 lygio nuosavo kapitalo (CET1) pakankamumo rodiklis metų pabaigoje sudarė 67,53 proc. (normatyvas – 14,03 %), bendro kapitalo pakankamumo rodiklis – 74,04 proc. (normatyvas – 17,53 %). LCKU padengimo likvidžiuoju turto reikalavimas taip pat buvo vykdomas su nemenka atsarga ir sudarė 144,11 proc. (normatyvas – 100 %).

Priedas. Lietuvos centrinės kredito unijos veiklos rodikliai

1 lentelė. Pagrindiniai balansinės ataskaitos straipsniai

Eil. nr.	Rodiklis	Suma, mln. Eur			Pokytis, proc.	
		2017 01 01	2017 10 01	2018 01 01	2017 m. IV ketv.	per metus
1.	Turtas (aktyvai)	159,5	118,1	140,8	19,2	-11,8
2.	Skolos vertybiniai popieriai	95,8	66,2	62,7	-5,3	-34,6
3.	Lėšos bankuose	45,3	23,2	54,3	2,3 k.	19,9
3.1.	Lietuvos banke	44,6	22,4	51,5	2,3 k.	15,5
4.	Suteiktos paskolos	16,8	26,9	21,0	-21,9	25,0
4.1.	LCKU narėms	11,9	19,6	11,8	-39,8	-0,8
5.	Specialieji atidėjiniai paskoloms	0,74	0,37	0,34	-8,1	-54,1
6.	Indėliai ir akredityvai	141,2	99,0	114,6	15,8	-18,8
6.1.	LCKU narių	132,6	93,1	96,3	3,4	-27,4
7.	Likvidumo palaikymo rezervas	5,4	4,3	3,9	-9,3	-27,8
8.	Stabilizacijos fondas	0,6	0,9	1,2	33,3	2 k.
9.	Pajinis kapitalas	8,9	8,9	15,9	78,7	78,7
10.	Einamųjų metų pelnas (nuostolis)	0,5	0,46	0,6	-	-
11.	LCKU narių – kredito unijų – skaičius (vnt.)	61	56	50	-	-

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 lentelė. Kiti veiklos rodikliai

Eil. nr.	Rodiklis	Procentai			Pokytis, proc. p.	
		2017 01 01	2017 10 01	2018 01 01	2017 m. IV ketv.	per metus
1.	Bendro kapitalo pakankamumo rodiklis	41,65	34,64	74,04	39,40	32,39
2.	Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis	34,00	29,26	67,53	38,27	33,53
3.	Padengimo likvidžiuoju turto rodiklis	154,32	129,89	144,11	14,22	-10,21

Šaltinis: Lietuvos bankas.